

ERIC AMBUKITA

ROZWÓJ FUZJI I PRZEJĘĆ W GOSPODARCE ŚWIATOWEJ

Słowa kluczowe: fuzje i przejęcia, gospodarka światowa

Keywords: mergers and acquisitions, world economy

Klasyfikacja JEL: F21, F23

Wprowadzenie

Proces globalizacji zachodzący w gospodarce światowej związany jest przede wszystkim ze zmianami dotyczącymi rynku międzynarodowego, a w szczególności ze wzrostem konkurencji, zmianą polityki państw, liberalizacją gospodarek, łatwością i szybkością przepływów kapitałowych i informacji. Integracja przedsiębiorstw w gospodarce światowej ciągle się rozwija. Coraz to nowe firmy i branże wykazują chęć do nawiązania współpracy, aby poprawić swoje pozycje konkurencyjne na rynku międzynarodowym. Czynnikiem, który systematycznie wywiera coraz większy wpływ na kształtowanie współpracy między przedsiębiorstwami są niewątpliwie liczne fuzje i przejęcia, zachodzące nie tylko na rynkach krajowych, ale także w skali globalnej. „Często występującym powodem dokonywania fuzji przedsiębiorstw jest również chęć tworzenia silniejszych podmiotów, które będą w stanie skuteczniej konkurować na rynku”¹.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie rozwoju fuzji i przejęć w gospodarce światowej. Problematyka artykułu została zawarta w punktach, w których poruszono następujące kwestie: pojęcie fuzji i przejęć, ich cechy charakterystyczne, międzynarodowe transakcje fuzji i przejęć na świecie, w tym planowany wzrost oraz przepływy kapitału. Nacisk położono na transakcje o wartości powyżej jednego mld USD, które właśnie mają decydujący wpływ na wzrost konkurencji międzynarodowej.

Pojęcie fuzji i przejęć

Fuzje i przejęcia nie są zjawiskiem nowym. Procesy łączenia się przedsiębiorstw po raz pierwszy pojawiły się na przełomie XIX i XX wieku, od tamtej pory ich intensywność

¹ R. Machała: *Przejęcia i fuzje, wpływ na wartość firm*, Wydawnictwo „Unimex”, Wrocław 2005, s. 7.

zmieniała się w czasie dość znacznie. Fuzje i przejęcia były już wielokrotnie w literaturze definiowane, chociaż nadal nie ma ich jednoznacznego określenia. Według W. Frąckowiaka „Rozróżnienie pomiędzy poszczególnymi formami zjawiska łączenia się przedsiębiorstw jest nieostre i trudno wskazać precyzyjne kryteria klasyfikacji. Znajduje to odzwierciedlenie w literaturze przedmiotu, w której wiele terminów stosuje się w sposób dość dowolny, przypisując im różne znaczeniowo konotacje”².

W literaturze anglojęzycznej do wyjaśnienia procesów „połączenie, łączenie się” przedsiębiorstw używa się ogólnego terminu: *mergers and acquisitions* (w skrócie M&A), przy czym *mergers* określa najczęściej fuzję, a *acquisitions* – przejęcie³. Natomiast „w językoznawstwie termin «fuzja» określa się jako «połączenie, zjednoczenie się [...] przedsiębiorstw handlowych, towarzystw akcyjnych”⁴. W języku angielskim zamiennie używa się również innych terminów, takich jak: *takeover* – przejęcie, *consolidation* – konsolidacja oraz *buyout* – wykup.

W wypadku fuzji najczęściej łączące się spółki ulegają rozwiązaniu (wykreśleniu z rejestru), a w ich miejsce powstaje całkiem nowy podmiot gospodarczy⁵.

Najbardziej racjonalnym z punktu widzenia semantyczno-etymologicznego oraz zgodnym z polskim prawodawstwem jest używanie dwóch pojęć ilustrujących odmienne techniki integracji przedsiębiorstw⁶ (zob. tab. 1):

- połączenia lub łączenie się przedsiębiorstw – fuzje,
- przejęcia.

1. **Połączenie (fuzja)** – można tu wyróżnić dwie grupy działań:

- a) połączenie spółek przez przejęcie (inkorporacja) w rozumieniu art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych, które polega na tym, że majątek jednej spółki (A) jest wnoszony do drugiej spółki (B) – kodeks nazywa ją spółką przejmującą. Akcjonariusze lub udziałowcy spółki przejmowanej otrzymują akcje lub udziały spółki przejmującej w zamian za wnoszony majątek;
- b) połączenie przez zjednoczenie (konsolidacja) – z konsolidacją mamy do czynienia, gdy przynajmniej dwa działające wcześniej jako odrębne podmioty gospodarcze (A i B) łączą się w celu utworzenia nowego jednego podmiotu C, na który przechodzi majątek, prawa i obowiązki łączących się podmiotów A i B. Można zatem

² W. Frąckowiak: *Fuzje i przejęcia przedsiębiorstw*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1998, s.18.

³ A. Herdan: *Charakterystyka procesów łączenia się przedsiębiorstw*, [w:] *Fuzje, przejęcia... Wybrane aspekty integracji*, red. A. Herdan, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008, s. 11.

⁴ R. Sasiak: *Fuzje i przejęcia spółek publicznych*, Kantor Wydawniczy „Zakamycze”, Kraków 2000, s. 21.

⁵ P.J. Szczepankowski: *Fuzje i przejęcia. Techniki oceny opłacalności i sposoby finansowania*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000, s. 53.

⁶ Por. Kodeks spółek handlowych art. 492 § 1 pkt 1, art. 493 § 1 i § 2, art. 494; W. Frąckowiak: *op.cit.*, s. 201.

stwierdzić, że w przypadku fuzji mamy do czynienia z łączeniem się przedsiębiorstw o podobnych rozmiarach i potencjale.

Tabela 1

Cechy charakterystyczne fuzji i przejęć

Połączenia lub łączenie się przedsiębiorstw (fuzje)		Przejęcia
Inkorporacja – łączenie się przez przejęcie	Konsolidacja – połączenie przez zjednoczenie	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ $A + B = B(A)$ ▪ spółka przejmowana traci osobowość prawną z chwilą wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego, a zostaje tylko spółka przejmująca ▪ następuje przeniesienie całego majątku, praw i obowiązków spółki A do spółki B za udziały lub akcje, które spółka przejmująca wydaje wspólnikom spółki przejmowanej ▪ przejmowane przedsiębiorstwo może być włączone do przejmującego jako oddział lub filia ▪ wymaga najczęściej zdobycia dodatkowych środków finansowych ▪ często zakupu dokonuje się z zadłużenia (LBO) lub przez emisję obligacji ▪ firma przejmująca zazwyczaj dokonuje restrukturyzacji firmy przejmowanej, np. redukcja zatrudnienia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ $A + B = C$ ▪ łączące się przedsiębiorstwa tracą osobowość prawną ▪ powstaje nowy podmiot prawa ▪ następuje za zgodą i w interesie łączących się przedsiębiorstw na podstawie umowy ▪ właściciele łączących się spółek otrzymują udziały lub akcje nowej spółki w określonych proporcjach do dotychczasowych ▪ łączące się przedsiębiorstwa są porównywalne, mają na ogół zbliżoną wielkość i potencjał strategiczny ▪ jest szczególną odmianą fuzji ▪ nie są wymagane niezbędne środki finansowe do połączenia ▪ nazwa nowego przedsiębiorstwa zazwyczaj nawiązuje do nazw dotychczasowych dwóch przedsiębiorstw w celu zachowania kontynuacji, co jest bardzo istotne dla renomy nowej firmy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ $A + B = A + B$ ▪ przedsiębiorstwo nie traci osobowości prawnej ▪ przejęcie może dotyczyć firmy zarówno w złej, jak i w dobrej kondycji finansowej ▪ może być pierwszym etapem inkorporacji przejętej spółki ▪ może nastąpić poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – zakup akcji (udziałów) – zakup aktywów przedsiębiorstwa (majątku) – uzyskanie pełnomocnictwa – grupa udziałowców lub jeden z nich uzyskuje prawo głosu na walnym zgromadzeniu – prywatyzacja spółki publicznej – wspólne przedsięwzięcie – polega na tym, że z wydzielonych przez spółki aktywów tworzy się wspólne przedsiębiorstwo, przy czym jedna z nich obejmuje pozycję akcjonariusza (udziałowca) większościowego co do prawa głosu

Źródło: M. Adamczyk, A. Piasecka-Głuszak: *Fuzje i przejęcia w gospodarce światowej w 2005 r.*, [w:] *Ekonomia i międzynarodowe stosunki gospodarcze*, red. B. Fiedor, J. Rymarczyk, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław 2008, s. 12.

2. Przejęcia – transfer kontroli, czyli przeniesienie kontroli nad działalnością gospodarczą przedsiębiorstwa z jednej grupy inwestorów (lub jednego inwestora) do innej grupy (lub jednego); w odróżnieniu od konsolidacji przedsiębiorstwo nie traci osobowości prawnej, mimo że jego działalność gospodarcza jest kontrolowana przez innych właścicieli⁷.

⁷ P.J. Szczepankowski: *op.cit.*, s. 56.

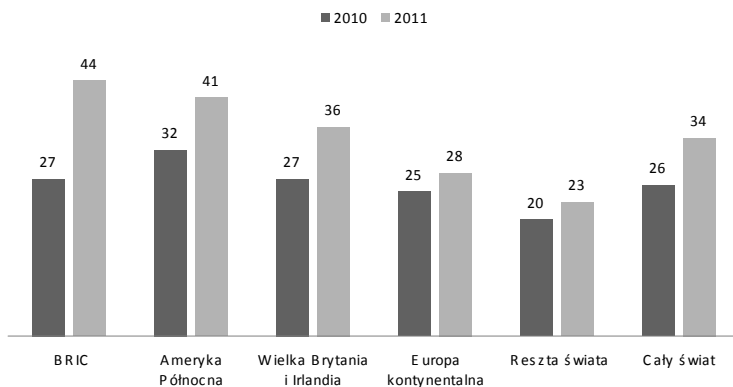
Fuzje i przejęcia są transakcjami stosowanymi przez przedsiębiorstwa w celu osiągnięcia określonych zamierzeń strategicznych i finansowych.

Fuzje i przejęcia tworzą pewien sposób wzrostu, który umożliwia przedsiębiorstwu wzmocnienie jego pozycji konkurencyjnej, dostęp do nowych rynków, umiędzynarodowienie, zdobycie nowych umiejętności oraz jego urozmaicenie.

Międzynarodowe transakcje fuzji i przejęć na świecie

Planowany wzrost poprzez przejęcia w latach 2010–2011

W roku 2011 zaobserwowano wzrost zaufania przedsiębiorstw prywatnych i w związku z tym nastąpiła poprawa na rynku fuzji i przejęć, ponieważ około 34% respondentów twierdziło, że planuje rozwijać się poprzez nabycia. Należy podkreślić, iż w badaniu przeprowadzonym przez Grant Thornton International Ltd. w 2010 roku zaledwie 26% respondentów planowało aktywnie działać na rynku fuzji i przejęć (rys. 1). W każdym większym regionie świata prywatne przedsiębiorstwa nastawione były pozytywniej do przejęć w roku 2011 niż w roku 2010. Na pierwszym miejscu, z 44% przedsiębiorstw prywatnych twierdzących, że zamierzają rozwijać się przez fuzje i przejęcia, były kraje BRIC (Brazylia, Rosja, Indie i Chiny), co jest znaczącym wzrostem w stosunku do roku 2010, gdy tylko 27% odpowiedziało w ten sposób. W Ameryce Północnej 41% przedsiębiorstw prywatnych rozważało przejęcia (w 2010 – 32%), podobnie jak 36% przedsiębiorstw prywatnych w Wielkiej Brytanii (w 2010 – 27%). W Europie kontynentalnej 28% przedsiębiorstw chciało rozwijać swoją działalność poprzez przejęcia w porównaniu do 25% w 2010 roku, a w pozostałych regionach świata udział ten wynosił 23% w 2011 roku.

Rysunek 1. Planowany wzrost poprzez przejęcia w latach 2010 i 2011

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Grant Thornton International Business Report 2011*, s. 2.

Przepływy kapitału w formie fuzji i przejęć na świecie po kryzysie finansowym

W roku 2007 wielkość transakcji fuzji i przejęć na świecie osiągnęła rekordowy poziom 4500 mld USD. W wyniku kryzysu finansowego ich spadek był do przewidzenia: na poziomie światowym liczba fuzji i przejęć spadła o 38% w ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy 2009 roku w porównaniu do analogicznego okresu w 2008 roku⁸. W Stanach Zjednoczonych wartości transakcji spadły do poziomu z lat 2003 i 1995, które stanowią podłoże dwóch ostatnich fal. Ekspertcy uważają, że załamanie zanika i że działania zostaną wznowione, jak to często bywało w przeszłości. Działalność fuzji i przejęć wydaje się być cykliczna. Według wskaźnika przepływu IntraLinks⁹ globalne działania fuzji i przejęć w roku 2010 wzrosły o 33% w porównaniu do roku 2009. Największy wzrost transakcyjnych działalności fuzji i przejęć odczuły rynki wschodzące. W czwartym kwartale 2010 roku działania światowe podskoczyły o 20% w porównaniu do tego samego okresu w roku 2009, ale spadły o 3% w porównaniu do trzeciego kwartału¹⁰. Spadek ten wystąpił po sześciu kolejnych kwartałach wzrostu. Wskaźnik przepływu IntraLinks pokazuje znaczny wzrost fuzji i przejęć w 2010 roku we wszystkich regionach, szczególnie na rynkach wschodzących. Na czele są Azja Pacyficzna (wzrost o 65% w 2010 r. w porównaniu z 2009 r.) i Ameryka Łacińska (55%), po nich Europa/Środkowy Wschód/Afryka (33%) i Ameryka Północna (26%). Wzrost liczby fuzji i przejęć na świecie ilustruje fakt, że przepływ transakcji w 2010 roku przekroczył dane zapisane na początku 2008 roku. Wskaźnik przepływu IntraLinks pokazuje nam inny interesujący wynik, mianowicie rosnące działania światowe fuzji i przejęć w sektorze telekomunikacji, mediów, produktów konsumenckich i energii w czwartym kwartale 2010 roku w porównaniu do kwartału trzeciego. W tym samym okresie należałoby jednak zauważyć spadek w sektorze nieruchomości, przemysłu, nauk przyrodniczych i technologii.

Światowym liderem w dziedzinie usługi bankowej fuzji i przejęć pozostaje Goldman Sachs: od początku 2012 roku instytucja ta ma na swoim koncie 287 operacji dla transakcji w wysokości 394 mld USD (tab. 2), wyprzedzając o nieco mniej niż 50 mld USD numer dwa na świecie, JP Morgan (348,2 mld USD), po którym występuje Morgan Stanley (334,2 mld USD). Na szóstą pozycję co do ilości transakcji z 263,8 mld USD plasuje się Credit Suisse.

W Europie Goldman Sachs zajmuje trzecie miejsce pod względem wielkości transakcji z 175 mld USD. Jest za Deutsche Bank, który wykazuje 186 mld dolarów za operacje finansowe i Morgan Stanley (181 mld). Według francuskiego dziennika ekonomicznego „Les Echos” następną fuzją europejskich gigantów lotniczych EADS i BAE Systems mo-

⁸ *World Investment Report 2011*.

⁹ IntraLinks jest ważnym dostawcą wirtualnych danych dotyczących fuzji i przejęć od ponad dziesięciu lat. Wskaźnik przepływu IntraLinks przeliczany jest za pomocą łącznej liczby partnerstw IntraLinks, które proponują zespoły firm rozpoczynające projekty w przeciągu ostatniego kwartału. Wyniki są następnie analizowane osobno na każdy region, po czym porównywane z poprzednimi okresami.

¹⁰ <http://economie.lefigaro.fr/axa-allianz.html> (27.01.2013).

głaby wkrótce postawić Goldman Sachs na czele rankingu w Europie. Bank uczestniczy w transakcji na rzecz brytyjskiego BAE Systems¹¹.

Tabela 2

Dziesięciu największych operatorów bankowych transakcji M&A na świecie w latach 2011–2012

Pozycja		Bank	Wartość (w mld USD)
2012	2011		
1	1	Goldman Sachs	394,6
2	2	JP Morgan	348,2
3	4	Morgan Stanley	334,2
4	8	Deutsche Bank	269,4
5	7	Barclays	264,6
6	3	Credit Suisse	263,8
7	6	CITI	260,8
8	5	Bank of America	220,6
9	11	Rothschild	145,0
10	10	Lazard	122,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Les Echos” no 21278, du 26 septembre 2012, s. 28.

Oprócz kanadyjskiego giganta naftowego Nexen i dostawcy urządzeń elektrycznych Cooper Industries, Goldman Sachs znalazł się w największej fuzji w toku: przejęcie przedsiębiorstwa górniczego Xstrata przez Glencore, numer jeden w obrocie surowcami, obie firmy w Zug, obecnie szacuje się na 45,6 mld USD (tab. 3).

Tabela 3

Dziesięć największych transakcji na rynku M&A na świecie w 2012 roku

Pozycja	Cel przejęcia	Przejmujący	Wartość (w mld USD)
1	2	3	4
1	Xstrata	Glencore	45,6
2	Phillips 66	Existing Shareholders	20,8
3	Grupo Modelo Sab DE CV	Anheuser Busch IN BEV	20,1
4	Nexer i NC	Cnooc	18,2
5	Cooper Industries	Eaton Corp	12,7
6	Tokyo Electric Power	Japan	12,5
7	Fraser & Neave	Thibeverage TCC Assets	12,2
8	Pfizer	Nestle	11,9

¹¹ www.lematin.ch/economie/goldman-sachs-intervient-400-milliards-dollars-transactions/story/23416118 mis à jour 26.09.2012. „Les Echos” 15/2/2013 P.

1	2	3	4
9	Archstone-Smith Trust	Lehman Brothers	11,8
10	International Power	GDF Suez	11,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Les Echos” no 21278, du 26 Septembre 2012, s. 28.

Na podstawie danych zawartych w tabeli 4 można stwierdzić, że w 2010 roku największa zakończona transakcja dotyczyła branży przetworów spożywczych i została zawarta na kwotę 18,8 mld USD przez przedsiębiorstwa Cadbury PLC (Wielka Brytania) oraz Kraft Foods Inc (USA). Druga pod względem wartości transakcja na kwotę 10,7 mld USD została zawarta w dziedzinie telekomunikacji pomiędzy firmą Zain Africa BV z Nigerii a Bharti artel Ltd. z Indii. Na kolejnym miejscu znalazła się transakcja także w dziedzinie telekomunikacji o wartości 9,7 mld USD dokonana przez Brasilcel NV (Brazylia) oraz Telefoníę SA (Hiszpania). Transakcji o najmniejszej wartości, spośród wybranych przedsiębiorstw, dokonały firmy Egyptian Co for Mobile Services z Egiptu i Orange Participation SA z Francji, a jej wartość wyniosła 4,5 mld USD. Wartość wszystkich wybranych transakcji wyniosła łącznie 103 mld USD. Proces fuzji i przejęć w 2010 roku spowodowany jest głównie decyzjami strategicznymi przedsiębiorstw związanymi z korzyściami wynikającymi ze wzrostu gospodarczego, a czynniki oportunistyczne w obecnych fuzjach i przejęciach odgrywają mniejszą rolę. Większość ponadgranicznych fuzji i przejęć odbywa się w ramach tej samej gałęzi (np. telekomunikacja z wyłączeniem radiowej).

Podsumowanie

Intensywność przeprowadzania fuzji i przejęć ciągle wzrasta, a w najbliższym czasie co trzecia lub czwarta firma będzie chciała połączyć się z inną, aby uzyskać silniejszą pozycję na rynku. Fuzje i przejęcia stają się zatem jednym z głównych sposobów maksymalizacji wartości rynkowej podmiotów gospodarczych oraz wzmacniania ich pozycji konkurencyjnej na rynku zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Odgrywają one ogromną rolę we współczesnej gospodarce światowej, dotyczą wszystkich dziedzin gospodarki i są traktowane przez przedsiębiorstwa jako jedna z metod osiągnięcia zysków. Proces przejmowania przedsiębiorstw jest zjawiskiem złożonym i trudnym, lecz nieustannie nasilającym się. Nie można jednoznacznie stwierdzić, że połączenie oznacza płynące korzyści, ponieważ występują również duże zagrożenia. Decyzje prowadzące do przejęć firm muszą być podejmowane po wnikliwej analizie rynku oraz sytuacji ekonomicznej.

Tabela 4

Wybrane największe fuzje i przejęcia o wartości ponad 1 mld USD zakończone w 2010 roku

Wartość (w mld USD)	Przedsiębiorstwo przejmowane	Kraj gospodzący	Sektor, w którym działają przedsiębiorstwa przejmowane	Przedsiębiorstwo przejmujące	Kraj macierzysty	Sektor, w którym działają przedsiębiorstwa przejmowane
18,8	Cadbury PLC	Wielka Brytania	Cukiernictwo	Kraft Foods Inc	USA	Przetwory spożywcze
10,7	Zain Africa BV	Nigeria	Telekomunikacja z wyłączeniem radiowej	Bharti artel Ltd	Indie	Telekomunikacja z wy- łączeniem radiowej
9,7	Brasilel NV	Brazylia	Telekomunikacja z wyłączeniem radiowej	Telefonia SA	Hiszpania	Telekomunikacja z wy- łączeniem radiowej
9,1	EDF Energy PLC	Wielka Brytania	Usługi elektryczne	Inwestor Group	Hong Kong	Gałąź nie sklasyfiko- wana
8,5	T-Mobile (UK) Ltd	Wielka Brytania	Telekomunikacja z wyłączeniem radiowej	Orange PLC	Wielka Brytania	Telekomunikacja z wy- łączeniem radiowej
7,6	E.ON US LLC	USA	Dystrybucja gazu ziemnego	PPL CORP	USA	Usługi elektryczne
7,6	Solvay Pharmaceu- ticals SA	Belgia	Preparaty farmaceutyczne	Abbott Laboratoires	USA	Preparaty farmaceu- tyczne
7,3	Fomento Economi- co Mexicano SAB de VC	Meksyk	Napoje	Inwestor Group	Holandia	Gałąź nie sklasyfiko- wana
7,1	Repsol YPF Brasil SA	Brazylia	Wydobycie ropy naftowej oraz gazu	China Petrochemical Corporation	Chiny	Wydobycie ropy nafto- wej oraz gazu
6,1	Millipore Corp	USA	Laboratorium analityczne instru- menty	Merck KGaA	Niemcy	Przemysł farmaceu- tyczny
6,0	Sybase Inc	USA	Oprogramowanie	Sheffield Acquisition Corp	USA	Oprogramowanie
4,5	Egyptian Co for Mobile Services	Egipt	Telekomunikacja z wyłączeniem radiowej	Orange Participation SA	Francja	Telekomunikacja z wy- łączeniem radiowej

Źródło: *World Investment Report 2011*, UNCTAD, New York 2011, s. 205.

Literatura

- Adamczyk M., Piasecka-Głuszak A.: *Fuzje i przejęcia w gospodarce światowej w 2005 r.*, [w:] *Ekonomia i międzynarodowe stosunki gospodarcze*, red. B. Fiedor, J. Rymarczyk, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław 2008.
- Frąckowiak W.: *Fuzje i przejęcia przedsiębiorstw*, PWE, Warszawa 1998.
- Herdan A.: *Charakterystyka procesów łączenia się przedsiębiorstw*, [w:] *Fuzje, przejęcia... Wybrane aspekty integracji*, red. A. Herdan, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008.
- <http://economie.lefigaro.fr/axa-allianz.html> (27. 02.2013).
- Kodeks spółek handlowych, art. 492 § 1 pkt 1, art. 493 § 1 i § 2, art. 494.
- „Les Echos” no 21278, du 26 septembre 2012.
- Machała R.: *Przejęcia i fuzje, wpływ na wartość firm*, Wydawnictwo „Unimex”, Wrocław 2005.
- Sasiak R.: *Fuzje i przejęcia spółek publicznych*, Kantor Wydawniczy „Zakamycze”, Kraków 2000.
- Szczepankowski P.J.: *Fuzje i przejęcia. Techniki oceny opłacalności i sposoby finansowania*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.
- World Investment Report 2011*, UNCTAD, New York 2011.
- World Investment Report 2011*.
- www.lematin.ch/economie/goldman-sachs-intervient-400-milliards-dollars-transactions/story/23416118 mis à jour 26.09.2012, „Les Echos” 15/2/2013P.
- www.parkiet.com/galeria/31,1,998315.html (27.02.2013).

dr Eric Ambukita
Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu
Katedra Ekonomii

Streszczenie

Umiedzynarodowienie działalności gospodarczej przyspieszyło w ciągu ostatniej dekady z powodu szybkich zmian technologicznych, liberalizacji handlu i przepływów kapitałowych oraz intensywnej globalnej konkurencji. Nowe tendencje i kombinacje sposobów fuzji i przejęć, inwestycji i aliansów strategicznych zmieniają konfigurację i wielkość przedsiębiorstw na poziomie światowym oraz przyczyniają się do wzmocnienia obecności i wpływu korporacji transgranicznych na gospodarkę krajową. W artykule badany jest rozwój fuzji i przejęć w gospodarce światowej.

DEVELOPMENT OF MERGERS AND ACQUISITIONS IN WORLD ECONOMY**Summary**

Internationalization of economic activity has accelerated in the last decade due to the rapid technological change, liberalization of trade and capital flows, and intense global competition. New trends and combinations of ways to conduct mergers and acquisitions, investments and strategic alliances, all affect the configurations and sizes of companies at the global level and contribute to the strengthening of foreign corporations' impact on the national economy. This article examines the development of mergers and acquisitions in the global economy.